

Poština pavialirana.



Strokovni list za povzdigo gostilničarskega obrta.

Glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani“.

List izhaja 20. vsakega meseca.

Za člane v „Zvezi“ včlanjenih zadrug stane list celoletno Din 20.—, polletno Din 10, četrtletno Din 5.—; posamezne številke 2 Din.

Cena inseratom: 1/4 strani D 5.— vključno davek.

Uredništvo in upravnštvo je v Ljubljani, Gosposvetska cesta šte. 16.

Strankam je uredništvo na razpolago vsak dan od 8.—18. ure.

Rokopisi se ne vračajo. Rokopise in objave je pošiljati do 10. vsakega meseca, s tem dnem se uredništvo zaključ.

Stev. 9.

V Ljubljani, 20. septembra 1928.

Leto XV.

Ciril Majcen:

Gostilničarjem o občinski dokladi na trošarino vina.

Svoječasno sem na občnem zboru Zveze gostilničarskih zadrug ljubljanske oblasti opozarjal, da občine po obstoječem občinskem redu v mnogih občinah pobirajo po novem proračunu zvišane doklade protizakonito že od 1. januarja, dasi so zvišane doklade od nadrejene oblasti bile potrjene s proračunom vred šele čez nekaj mesecev po novem letu. Res je, da je g. veliki župan (sedaj kompetenca oblastnega odbora) potrdil, da veljajo doklade že s 1. I. dotičnega leta na vse davščine, torej tudi na davščine od potrošnje, toda ta za občine nadrejena oblast ali ni hotela upoštevati zakonite mere, ali pa kompetentni upravni referenti — žal, najbrže v pretežni večini proti našemu stanu razpoloženi kot da smo brezpravna para — niso čutili potrebe, se z obstoječimi zakoni поближе spoznati. Prakticiralo se je to nezakonitost od prevrata sem do danes. Kjer pa ni tožnika, ni sodnika. V mnogih občinah so gostilničarji po sklepu občinskega odbora zvišati doklade sicer vložili pritožbo, ki pa je bila navadno vedno zavrtnjena, ter je bilo tudi v takih primerih vselej dovoljeno pobirati zvišane doklade že s 1. I., dasi je bila potrditev izdana morda šele v sredi proračunskega leta. In v vseh teh primerih se je, žal, zgodilo, da se ni nikdo obrnil na upravno sodišče s tožbo proti nezakonitosti ter so tako gostilničarji v teh povojnih letih utrpeli — smelo trdim — lepe milijone dinarjev. Če je kateri malo pogodrnjal, da vendar ni pravično doklade

v zvišeni meri pobirati tudi od že iztočenega vina, se mu je po vrhu še škodoželjno rogalo češ, mar li ne veš, da imamo vas gostilničarje v davčni preši, katero lahko privijamo poljubno do zadnjega beliča in tiho moraš biti.

Da bodo gg. kolegi glede tega v bodoče poučeni, poročam primer, ki je bil za tekoče proračunsko leto v občini Loka pri Zidanem mestu, kjer je izreklo končno besedo upravno sodišče po javni razpravi 12. t. m. Gostilničarja je zastopal pri razpravi odvetnik g. dr. E. Kalan.

Prepis!

A 292/28.

9

V imenu Njegovega Veličanstva kralja!

Upravno sodišče je pod predsedstvom upravnega sodnika dr. Henrika Steske, v prisotnosti upravnih sodnikov: 1. dr. Ljudevita Brenčeta, 2. dr. Ivana Likarja, dalje zapisnikarja dr. Alojzija Finžgarja, na tožbo Cirila Majcna, restavraterja v Zidanem mestu in tovarišev, zoper odločbo oblastnega odbora ljubljanske oblasti v Ljubljani z dne 11. aprila 1928., št. 1239, glede občinske doklade na državno trošarino na vino, po dne 12. septembra 1928. izvedeni ustni razpravi, in sicer po zaslišanju poročila sodnika poročevalca in izvajanj zastopnikov tožitelja, toženege oblasti in soudeležene stranke, županstva občine Loke pri Zidanem mestu razsodilo o takole:

Tožbi se ugodi in izpodbijani upravni akt razveljavi zaradi nezakonitosti.

Razlogi:

Odbor občine Loke pri Zidanem mestu je v seji od 30. 10. 1927 sklenil, da se v pokritje občinskih potrebščin za leto 1928

pobirajo tudi 300% doklade k užitnini na vino in vinski mošt. Županstvo je ta sklep razglasilo in po paragrafu 75 občinskega reda za Štajersko vabilo vse volilne upravičence na zborovanje, na katerem bi se sklepalo o predložitvi gori navedenega predloga občinskega odbora oblastnemu odboru v odobritev. K temu zborovanju se ni nihče oglasil, pač pa so Ciril Majcen in tovariši že pred dnevom zborovanja in v roku, predvidenem v paragrafu 79. občinskega reda vložili pismen ugovor zoper predlagano zvišanje dotodanje 200% doklade na državno trošarino na vino na 300%.

Oblastni odbor ljubljanske oblasti je z odlokom od 11. 4. 1928. št. 1239 dovolil občini Loka pri Zidanem mestu, da sme poleg drugih davščin v pokritje občinskega primanjkljaja pobirati tudi 300% obč. doklado na državno trošarino od vina, vinskega mošta in petijota, počenši s 1. januarjem 1928, ter zavrnil pritožbo Cirila Majcna, češ, da višina doklade ni prekomerna.

Zoper ta odlok so dne 18. 5. 1928 v odprtem roku Ciril Majcen, Jakob Selič, Franc Juvančič in Alojzij Železnik vložili tožbo na upravno sodišče. V tej tožbi navajajo tožitelji, da toženo upravno oblastvo ni pravilno uporabilo zakona, kajti oblastni odbor je odobril zvišanje doklade šele 11. 4. 1928 in so bili gostilničarji o tem obveščeni šele 8. 5. 1928, zbog česar tega zvišanja niso mogli vkalkulirati pri točenju vina od 1. I. 1928 do 8. 5. 1928 in bi ga morali torej sami namestu konzumentov trpeti.

Pri presoji tožne točke je upravno sodišče nastopno prevdarjalo: Ni nobenega

dvoma, da tvori proračun občinskemu gospodarstvu temelj za celo leto in da je načeloma pobirati občinske doklade na vse občinsko upravno leto. V kolikor oblastni odbor po čl. 93 zakona o oblastni in okrajni samoupravi v zvezi čl. 30—34 uredbe o oblastnih in sreskih samoupravnih proračunih in čl. 308 finančnega zakona za leto 1927/28 odobruje višino od občinskega odbora sklenjenih občinskih doklad na neposredne davke, velja ta odobritev pač za vse proračunsko leto in naj si je oblastni odbor dotično odobritev izdal tudi šele med proračunskim letom. Ker gre za neposredne davke, gotovo ne more biti nikakega pomisleka, da ne bi se doklada tudi za primer odobritve pobirala tudi za čas od pričetka proračunskega leta pa do dne odobritve dotičnih doklad. Neposredni davki in doklade na nje imajo pač namen, da zadenejo neposredno davkoplačevalca in torej ne more biti pomisleka, da se od občinskega odbora sklenjene občinske doklade pobirajo za vse proračunsko leto in naj si se je odobritev izposlovala tudi šele po začetku občinskega upravnega leta.

To velja tudi za druge občinske doklade z državnimi davščinami in za samostalne občinske davščine, ako naj po volji zakonodajalca ali uredbodajalca te države ali občinske davščine trpi davkoplačevalec sam.

Povsem drug pa je pravni položaj, ako gre za **davščine na potrošnjo**. Te davščine nimajo namena, da zadenejo davkoplačevalca (n. pr. prodajalca, proizvajalca), nego naj zadenejo potrošnika in mora posrednik, ki davščino plača, imeti možnost regresa proti komunizmu. Pobiranje davščin na potrošnjo kakor n. pr. občinskih doklad na državne trošarine in samostalnih občinskih naklad na potrošnjo, je torej dopustno šele za čas po sklepanju občinskega odbora o teh davščinah oziroma v primerih, da je potrebna odobritev višjega oblastva, po razglasitvi odobritve. Za dobo med začetkom občinskega proračunskega leta in dnevom razglasitve predpisane odobritve bi se smele take davščine pobirati pač le v iznosu, za katerega ni potreba višje odobritve.

Za primer, da je občina sklenila pobiranje odobritve podvrženih davščin na potrošnjo že pred pričetkom novega proračunskega leta, bi se smela pobirati taka davščina, tudi v višji izmeri, namreč v dotedanji višini, nikakor pa ne v znesku, ki je večji od dotedanje višine. Ako se je namreč tudi preteklo leto pobirala davščina v izvestni izmeri, je verjetno, da bo tudi za naslednje leto pobiranje odobreno vsaj v isti višini kakor dotlej in more davkoplačevalec s tem zneskom kalkulirati. Ne velja pa to za višjo izmero nego je bila dotedanja in bi torej oblastni odbor smel odobriti zvišane doklade šele za čas od objave odobritve pa do konca upravnega leta, a za dobo od začetka upravnega leta do razglasitve kvečjemu dotedanje doklade.

V danem sporu gre nedvomno za davščine na potrošnjo, namreč za doklado na državno trošarino na vino, vinski mošt in petijot. Tudi je razvidno iz upravnih spisov, da se je v preteklem letu pobirala 200% doklada na to trošarino. Zaradi teh okoliščin bi se od 1. I. 1928 od dneva obvestitve točilcev o predpisani odobritvi bodisi v Uradnem listu, bodisi na način, kakor prvotni občinski sklep bodisi z individualno obvestitvijo smela ta občinska doklada pobirati le v višini 200 %, t. j. v višini doklade, kakršna je za leto 1927. S tem, da se je dovolilo pobiranje 300% doklade že od 1. I. 1928, se je torej kršil zakon, ter je moralo upravno sodišče tožbi ugoditi in izpodbijani upravni akt razveljaviti v kolikor se je z njim dovolilo pobiranje 300% doklade k državni trošarini na vino, vinski mošt in petijot že počenši z dnem 1. I. 1928, in ne šele od dne obvestitve o odobritvi.

Upravno sodišče v Celju.

dne 12. septembra 1928.

L. S.

Dr. Henrik Steska l. r.

Pripomnim naj še primer, da so bile v nedeljo po tej razpravi občinske volitve. In kajpak, znani gospodje so si pri tej priliki to rzsodbo brž izposodili v agitacijo proti gostilničarjem, kot da ima ta stvar z volitvami kaj opravil. »Gostilničarji so občino oškodovali (!) za 100% doklado od vina za štiri mesece« so razglašali s plakati. Sicer je to kričanje smatrali prav tako smešno kot bi n. pr. kričal tat, da je krivica, ker se mu ne pusti krasti, toda neuko ljudstvo hujskati na tako zloben način proti našemu stanu, tega pač ni bilo pričakovati od mož, ki dobro vedo, da občini baš naš stan največ doprinese, ki se kaj radi ponašajo z objektivnostjo in ker so končno v našem stanu vendar pristajši vseh strank. Če je ena lista kandidirala od 25 kandidatov 2 gostilničarja na za izvolitev verjetna mesta, naj bo potem že kar ogenj v strehi. Ne v mlinarje in ne v nobene obrtnike se n. pr. ni nikdo zaganjal z agitacijo. Zakaj naj bomo ravno gostilničarji tarča, na katero se lahko prireja gonja zaradi bedaste domišljije, da bo za to kdo obdržal ali dobil mandat občinskega odbora, ali župana. Kakor bi gotovo vsak stan, tako tudi gostilničarji tako umazano atako ogorčeno odklanjamo! Dotični pa, katerim naj te besede veljajo, naj se zapomnijo, da se s takim načinom ni in ne bo pridobivalo nobene časti in nobenih občinskih jaslji.

Nebrzdano pritiskanje gostilničarstva k tlom.

Začetkom urejevanja našega državnega gospodarstva se je večkrat slišalo, da ko bo uvedena avtonomija v Sloveniji, bo pa popolnoma drugače in boljše urejeno vse. Slišali pa so se tudi ugovori, da Bog nas varuj avtonomije, kakršne si gotovi sloji naše dežele želijo, če nam že drugega ne bo na škodo, kakor to, da bomo

imeli tudi to korporacijo vzdrževati, torej brez dvoma zopet povišek davščin in bogzna kakih vseh vrst dajatev. In resnično, kolo časa se je privrtelo in z njim tudi avtonomna oblast. Prvi študij te korporacije je bil seveda, kje vzeti sredstva. Državna oblastva ne dajo nič ter pravijo: tu jih imate, vzdržujte jih sami. Nervozno smo pričakovali, kakšne koristi nam bo ta oblast in kaj vse dobrega imamo od nje pričakovati. In glejte, kmalu so se pojavile te dobrote; s 1. februarjem smo dobili po časnikih razglašeno, da je finančni minister dovolil, da sme oblast v prvi vrsti prijeti gostilničarstvo za vrat s pobiranjem davščine na nočni obisk javnih zabavišč in okrepčevališč, naložiti oblastno takso na javne plesne prireditve, naložiti oblastno doklado k državni trošarini na opojne pijače, naložiti oblastno trošarino na porabo premoga itd. Vse pričeniši s 1. februarjem letošnjega leta. Samo taksa na ples se bo pobirala za čas od 1. januarja, torej za cel mesec nazaj. To navajamo uvodoma le zaradi tega, ker hočemo v nadaljnjem opisati, s kakšno ljubeznjivostjo podpira oblast gostilničarsko obrt striktno z namenom, pritiskati jo k tlom, v kolikor se da. Že iz našega današnjega uvodnega članka, katerega je dal priobčiti ugleden naš tovariš gospod Ciril Majcen, podpredsednik gostilničarske zadruga v Laškem, v katerem se jasno dokumentira, da ne le oblastni odbor sam zase stori kar more in da celo tudi kar ne bi smel, da otežkočuje in ovira gostilničarstvo v njegovem obratovanju, podražuje življenska pokrepčila in potrebščine do skrajnih mej in, kakor čujemo, se bo v bodoče šlo še dalje s poviškimi doklade na državno trošarino od vina, temveč podpira celo občine in jih zavaja, da naj le z vso strogostjo pobirajo najvišje občinske doklade na trošarino, pa magari, da se pri tem poživila podražujejo na nedosegljivo višino, lastnik obrata pa naj jemlje denar kjer hoče, samo da bo s svojim žuljevim delom polnil blagajne in vzdrževal vse mogoče stare in nove korporacije.

Iz srca moramo biti hvaležni dličnemu gospodu Majcnu in njegovim tovarišem, ki so se izmed vseh ofirabril pokazati in dokazati svetu, da tudi oblastni odbor nima pravice tja v en dan gnjaviti gostilničarski stan in kršiti zakon s tem, da je dovoljeval vse vprek pobiranje povišanih doklad na trošarino že kar najraje od dneva, ko je občinski zastop to sklenil, ko v to še od nikoder ni bilo zakonitega dovoljenja ali potrdila dotičnih sklepov od v to določenih višjih inštan. Oblastni odbor je celo sam šel predaleč in pobiral plesne takse od prizadetih za cel mesec nazaj, čeprav je dobil v to šele koncem januarja pristanek finančnega ministrstva, ki je bil razglašen šele začetkom februarja. Na tozadevne pritožbe od strani naše Zveze se je oblastni odbor skliceval na to, da je uredba že tako prikrojena in da je uredba v celem obsegu od ministrá odobrena. Pozabil pa je, da uredbe niso

zakoni in ako je minister, neupoštevajoč zakon, tako uredbo potrdil, kršil tudi zakon. Zato je bil dotični zahtevek oblastnega odbora v celoti nezakonit, ker prizadeti s tem niso mogli računati, ker ne more nihče v naprej vedeti, kakšnega mnenja bodo višje inštanice, ali bodo dotično postavko odobrile ali ne in niso mogli naprej vedeti, da bi bili prirediteljem takrat prirejenih plesov postavili takso v račun in so jo mogli potem gostilničarji iz lastnega žepa utrpeti, česar pa zakon ne predvideva.

Ne-le v občini Loke pri Zidanem mostu, marveč skoraj po vsej Sloveniji, prav gotovo pa v ljubljanski oblasti vsepovsodi, se je gostilničarstvo pritoževalo proti temu, da je moralo kar za tri do štiri mesece nazaj doplačevati občinske doklade, za katere je oblastveno dovoljenje bilo razglašeno šele po štiri do pet mesecev kasneje, kakor so se sklenile, ter mesecev kasneje, kakor so se sklenile, ter so se vsepovsod panajveč zaračunavale že s 1. januarjem, dasi v to občine vsled nepotrđila niso bile upravičene. Oblastni odbor pa je vse take pritožbe zavrnil in odklanjal, ter deputacijam, ki so nezakonitost takega zahtevanja dokazovale, kmalu da ne pokazal vrata, tako da je marsikateri gostilničar moral vsled te krivičnosti utrpeti po 5, 10 in 15 tisoč Din pri doplačevanju za nazaj, kar ni nikjer dajal v kalkulacijo v svesti si, da mora ta stara pravičnost, ki je že od nekdanj do ločevala, da so sklepi, odredbe, naredbe, da, celo zakoni veljavni šele od tistega časa, ko se razglasijo. Pri nas pa je vladala v tem pogledu samooblastna samovolja, samo da se je pritiskalo gostilničarstvo k tlom. Take so torej dobrote te toliko slavljene avtonomije. S kakšno slastjo hoče oblast obremenjevati najprimitivnejšega gostilničarja za vsak komaj namišljeni ples, kojega se udeleži morda dva ali tri pare slučajno navzočih gostov, naj vam pojasnuje naslednji dogodek. Na letošnji pustni večer je prišlo po 9. uri, ko je gostilničar že hotel iti spat in so bili gostilniški prostori že zaklenjeni, v neki vasi na Dolenjskem, nekaj maškar. Ko so se takole nekaj časa ondi motovili, je nekdo od maškar vzel v usta otroške orglice, nanje zapiskal in se pri tem vrtil in morda so tudi drugi skakali okrog njega. Ta direndaj se ni vršil dolgo časa pri njem, ker so maškare kmalu zopet odšle dalje po vasi. Zgodilo pa se je, da so se na vasi tisti večer še stekli in enega tako prelomastili, da je menda v treh dneh nato umrl, se je zahtevalo od gostilničarja z motivacijo, da je imel ali dopustil ples v hiši in zato, ker so se potem na vasi pretepavali, da mora plačati plesno takso v znesku 250 Din, ker sicer bo brez pardona zarubljen.

Dasi je zadeva ne le komična, marveč še smešna, jo moramo vendarle vzeti kot resno že z ozirom na to, ker se smatra od oblasti tudi kot resna in pa, ker bi se zna- lo vsled te nepravilne poučenosti oblasti

zgoditi nad ubogim siromašnim podežel- skim gostilničarjem kruto nasilje z rubež- nijo in oškodovanjem njegovih bornih in pičlih premoženjskih razmer.

Iz poročila, katerega nam je prizadeta stranka verodostojno podala, je razvidno, da nasedajo dandanašnja oblastva vsaki hudobni partizansko strankarski, lažnjivi in škodoželjni denunciaciji in da take malenkostne zadeve obravnavajo enako, kakor bi se bil priredil bogve kako zna- menit in dolgotrajen ples v največjem ljubljanskem salonu brez predhodnega plačila, te nepravilne za vse slučaje ena- ko visoke in horendne takse.

Zveza je že ponovno v svojih vlogah opozarjala in prosila oblastni odbor, naj to takso, ako je zanj take važnosti, di- ferencira in kategorizira za manjše pri- redbe na minimalnost in stopnjevale na velike prireditve drugačno takso, to pa seveda le za take slučaje, koder se plesi resnično prirejajo. Za slučaje pa, kakor je bil ta v gostilni F. K., pa naj bi se slav- ni oblastni odbor vendarle ne dal varati po svojih vnetih poročevalcih ali špijenih, kojim je škodoželjnost in strankarsko so- vraštvo lastnost.

Ne bomo nadalje v zadevi izgubljali časa in nadlegovali čitatelje z razlago ne- upravičenosti in nepravilnega postopanja v zahtevi napram opisanemu slučaju, opozarjamo le na stanovski list »Gostil- ničar št. 1 l. 1927, v katerem pod nadpi- som »Važna določba« se najde prepis od- ločbe ministrstva financ z dne 4. novem- bra 1926, br. 27158/II, s katerim tudi fi- nančno ministrstvo oziroma generalna di- rekcija poreza odločuje, da za razvese- ljevanje, katerega prirede gostje sami s seboj prinešeni godbenimi inštrumenti, gostilničar nikakor ni odgovoren in se ne more zahtevati za take slučaje nobene takse, smo tedaj v trdnem prepričanju, da kar velja za državo, mora veljati tudi za oblastno gosposko in da tej tudi ne bo dovoljeno gotove panoge obrti na svoje- voljen način tako kruto preganjati in po nedolžnem spravljati na beraško palico.

V današnjem listu priobčena rzsodba upravnega sodišča mora zrevolucionirati vse gostilničarstvo, ki bo brez dvoma za- htevalo od občin, pa tudi od oblastnega odbora povračilo zneskov, katere je mo- ralo plačati za tisti čas, ko odobritve za-

devnih občinskih sklepov niti niso bile storjene, še manj pa razglašene. Ker se bliža čas sklepanja proračunov, tako ob- činskih kakor oblastnih, je treba obračati vso pozornost na to, da se presilnim ob- remenitvam z raznimi dokladami priza- deti vedno pravočasno upro, vlagajo pra- vočasno pritožbe, predvsem pa, da se ne dajo nikdar več tako brezobzirno izže- mati, preden ne dobijo dotični sklepi za- konitih potrjenji, s katerimi jim je omogo- čeno šele potem take davščine odvaliti ali prenesti na konzumenta.

V splošnem so oblastne in občinske davščine v Sloveniji, posebno pa v ljub- ljanski oblasti menda na najvišji stopnji, ki prav močno ogrožajo interese vsega gospodarstva, zato je nujno potreben za- kon, ki bi za vso državo urejeval vpra- šanje financiranja oblastnih in občinskih samouprav po enotnih načelih, ne pa ka- kor je sedaj, da v marsikateri mali ob- čini plačuje par gostilničarjev več kot vse ostalo prebivalstvo, ko oblasti nimajo no- benega razumevanja in obzirnosti ter z nekako slastjo pritiskajo na gostilničar- stvo in ne pomaga nobeno predočevanje težkih naših razmer, tako da obstoja v marsikaterem kraju dejstvo, da vzdržuje- jo trije ali štirje gostilničarji celo občino, povrh pa še razne oblasti.

K sklepanju občinskih in oblastnih proračunov.

Sklepi oblastne skupščine, zadevajoč pobiranje davščine na nočni obisk javnih okrepčevališč, takse na plesne prireditve in oblastne doklade k državni trošarini na opojne pijače režejo tako globoko v interes gostilničarske obrti in nalagajo toliko odgovornosti ter grozijo k neizmer- nemu poslabšanju obrata te panoge, da smo primorani izreči k temu nekaj besed.

100% doklada na trošarino od vina naj se vsekako zniža na 50%, kakršno je sklenila lani oblastna skupščina v Mari- boru. To vsekakor iz ozira na to, ker 100 odstotni povišek doklade na trošarino osobito v Ljubljani z dosežanji občin- skimi dokladami, državnimi taksami, dav- ščinami in režijskimi stroški povišuje ce- no temu potrebnemu življenjskemu pred- metu okroglo na 5 Din pri litru, tako da malo da ne same davščine in doklade pre- segajo nakupno ceno tega blaga.

Centralna vinarna d. d.

V LJUBLJANI - Sp. Šiška, Frankopanska ul. 11

Telefon 2573.

Telefon 2573.

opozarja cenj. občinstvo na svoja **zajamčeno pristna prvovrstna domača, štajerska in dolenska vina**. Na zalogi pa ima tudi **zajamčeno pristna dalmatinska vina lastne preše.**

„Centralna vinarna“ kupuje v Dalmaciji le grozdje in preša sama, druga vina pa kupuje le od vinogradnikov.

Pridite in poskusite!

Niste obvezani, da tudi naročite!

Konzum tega predmeta se itak že danes vsled teh neznosnih davščin in doklad tako rapidno zmanjšuje, da ogroža vinogradništvo in gostilničarstvo v njega eksistenci in nikakor tudi gotovo ni na korist državnim finančnim dohodkom.

Pozivno na memorandum, katerega je organizacija gostilničarstva že pred letom razposlala vsem v poštev prihajajočim faktorjem in tudi dosegla, da odpisujejo vse občine, ki pobirajo doklado na trošarino 3% na osušitve, kalo, nepravilnosti v merah in druge razne gubitke, zahtevamo istotako, da se mora tudi oblastna skupščina po tem ravnati in uvesti 3% odpis na vse množine pri pobiranju eventualno dovoljene doklade na trošarino, ker zahteva to čut pravičnosti, da ne bo gostilničarstvo plačevalo davščin in dajatev od predmeta, katerega naposled nikoli nikjer bilo ni.

Domnevane nočne takse na obisk kavaren po 1. uri ponoči naj se kratkoma črtajo iz proračuna, ker v prve te kavarnarstvo pobirati ne more, ko je jasno, da se ne bo dobilo niti enega gosta, ki bi si dal meni nič tebi nič izvleči iz žepa 5 Din v take ne dobre namene. Pravice do žepne rubežni nad gosti pa kavarnar ne bo dobil ex offo, ker je tudi ne mara. V drugo pa so kavarne po 1. uri, ko se začenja pobirati ta davščina, itak v hipu izpraznjene in s tem je storjen zopet nov čin, ki ovira kavarnarstvo v zakonito dovoljenem času obratovanje, v največjo dejansko in gmotno škodo. Radi tega je bil tak sklep oblastne skupščine najodločneje odklanjati in ne prevzeti nikake odgovornosti napram blamaži in neuspehom, kateri bi iz tega izhajali. Odklanjati jasno vsako vmešavanje k pobiranju te davščine, ako bi se ista kljub našim protestom še nadalje hotela obdržati.

K sklepu takse na plesne prireditve imamo pripomniti, da je ta postavka brezobzirno fanatična, neutemeljena, kajti ako bazira na poročilih, da se na plesnih prireditvah vršijo pretepi in pobijanja, ne prihaja to od resnih mirnih plesnih prireditev, kakršne prirejajo gostilničarji v svrhu razveseljevanja svojih mirnih in solidnih gostov, kar je osobito v predpustnem času zelo v navadi, temveč se prigodivajo mogoče incidenti le po deželi, kjer je pijančevanje med priprostim narodom vsled dovoljene proste kuhe žganja na kmetih povzročilo, da konzum žganih pijač precej narašča in vsled tega treznost po deželi in na kmetih precej trpi. Radi tega predlagamo, naj se tudi ta davščina, ako se obdrži, podvrže primernemu diferenciranju, ki mirnega in korektnega razveseljevanja ljudstva ne bo obremenjevalo.

Interes itak že z neizmernimi visokimi davščinami obremenjene gostilničarske in kavarniške obrti in nje možnost nadaljnega obstoja in eksistence je treba vzeti vendarle tudi že enkrat v zaščito.

Občinske davščine oziroma doklade na trošarino ne smejo po določbah fi-

nančnega zakona znašati več kot do 300 odstotkov, t. j. 105 Din na hl vina. Naj obračajo zadruga pri tem vso pozornost na to dejstvo, zlasti pa, kjer gre za eventualni povišek, da se tisti ne sme preje pobirati ali zaračunavati, ko je bila potrditveni dotičnih sklepov javno razglašena.

Opozorilo.

Glede dejstva, da so začeli trgovci, branjevci in slični točilci baje kar po tihem nadalje tudi še po 1. juliju t. l. vršiti točenje vina in piva na stoječe goste, smo dobili na našo ostro pritožbo, ki je bila v zadnjem »Gostilničarju« tudi objavljena, od finančne oblasti odgovor, da se ni nikomur gori navedenih trgovskih točilcev dovolilo točenje vina in piva po 1. juliju t. l., da torej vsi tisti, ki ta posel opravljajo, kršijo tozadevne odredbe in zakonske predpise. Oni smejo edino le prodajati v originalno zaprtih posodah, t. j. steklenicah, nikakor pa ne točiti za takojšnjo uživanje v lokalih. Tistim, ki so imeli pravico točenja žganja še po prejšnjih zakonih, je dovoljeno točiti na drobno v vsaki množini žganje v odprtih posodah preko ulice. Izključeno pa je tudi vsako točenje žganja na stoječe goste za neposredno uživanje v trgovskem lokalih. Odrejeno pa je, da se s koncem t. l. strogo odpravi vse, kar sedaj še nepraviloma točari.

Kmetijsko društvo v T. in točenje alkoholnih pijač.

Pod tem naslovom je napisal ugledni trgovec I. G. dejanja in ravnanja po konzumnih v Trgovskem listu, iz katerega si dovoljujemo dotični opis posneti, ker prvič opisuje dejstva, ki se večinoma vsepovsodi pri teh podjetjih vršijo, drugič pa kot uvideven resen trgovec pozdravlja odpravo točenja alkoholnih pijač po trgovinah. Pred vsem naj podamo ta dopis, ki se glasi:

»Vsem je še v živem spominu, s kakšno odločnostjo sta hotela gg. velika župana obeh slovenskih pokrajin zatreti alkoholizem z odpravo točenja alkoholnih pijač v trgovinah s špicerijskim blagom. Resnici na ljubo moram priznati, da je vsak uvideven trgovec to akcijo pozdravil, v kolikor je imela namen onemogočiti alkoholikom pijančevanje izven gostilniških lokalov. Gostilničar ima za točenje vina, žganja in drugih pijač pripravne prostore in pri tem naj ostane! Ali glejte čudo današnjega pojmovanja o presoji enakosti pred kakim odlokom. Ravno isti g. veliki župan, ki je izdal omenjeni odlok za odpravo točenja alkoholnih pijač v trgovskih lokalih, je izdal pred par dnevi Kmetijskemu društvu v Trebnjem dovoljenje za točenje alkoholnih pijač stoječim gostom v trgovskem lokalih.

V izogib vsem mogočim izbegavanjem v tej zadevi, navajam sledeča dejstva: Kmetijsko društvo v Trebnjem obstoja ca. 10 let. To društvo je med tem časom uživalo vse mogoče podpore raznih uradov in podjetij. Kljub temu in na videz dobremu namenu pa to društvo ni svojim članom nikoli nudilo kakih olajšav ali nižjih cen za razne potrebščine. Cene vsemu blagu so bile enake ali pa celo višje od onih v legitimnih trgovinah, katere so bile dolga leta deležne le odredb, ki so ovirale za njih razvoj, tako da je dobil trgovec vtis, da se hoče trgovca pred kupujočo publiko orisati kot škodljivega in

nepotrebnega. Toda vse to ni pomagalo Kmetijskemu društvu iz večnih neprilik in zadreg, ker so bilance izkazale leto za letom deficit. Odborniki in gospodje te zadruga so si belili glave kako temu od pomoči, nekateri so predlagali takojšnjo likvidacijo (kar bi bilo edino pravilno), drugi so temu nasprotovali iz strahu pred ljudsko sodbo, ker ljudje so se spraševali, čemu je ta zadruga, ki svojim članom ničesar ne nudi in vendar ni nobenih dobičkov itd. Tuhtali so na vse načine in pogruntali to-le: Naročili so od nekega en vagon dalmatinskega vina in ga nastavili po Din 8.50 in Din 9.— za 1 liter na debelo za žetev in mlačev. Upanje na ta masten zaslužek jim je pa splavalo po vodi, ker jih je neki tukajšnji agilni gostilničar prehitel z dobrim in pristnim dalmatincem po Din 7.50 za liter. Seveda so vsi pametni kmetje segli po cenejšem in boljšem vinu. Gostilničar je prodal svoj vagon vina v enem mesecu, a Kmetijsko društvo ga je kljub veliki reklamirani prodalo le ca. 20 hektolitrov. Kakor znano, se pa dalmatinsko vino ne drži čez zimo in društvo je pogruntalo, da si mora izposlovati pravico točenja alkoholnih pijač v trgovini. Kakor sem že uvodoma povedal, je to pravico podelil g. veliki župan. Vse to je bilo rešeno v par dneh. Tudi vem, da ni nobena komisija pregledala poslovnih prostora itd. Drugi prosilec bi imel z enako zadevo več mesecev potov, prošenj in komisijskih ogledov in velikanske denarne žrtve za preureditev lokalov in razne ogleda.

Preljubi moji stanovski tovariši in prijatelji gostilničarji, razmišljajte o tem!

Posebno pa še priporočam, da o tem razlišlja pisec članka »Kdo je kriv?« v »Gostilničarju« z dne 20. avgusta t. l., števil. 8.

Vsej javnosti in obrtni oblasti pa še povem, da se imenovano društvo od vsega početka ni držalo združnih pravil in je prodajalo članom in nečlanom, se posluževalo takih reklamnih metod, katerih bi se trgovec ne mogel za nobene denarje poslužiti. Prizadeti me dobro razumejo. So slučaj, da sem v enem poldnevnu poslal po osem strank, ki niso člani te zadruga in so vsi dobili to, kar sem jim naročil, da kupijo tam. O tem bodem pa pozneje obširneje pisal, ker imam že veliko gradiva in se mi podeželsko ljudstvo smili; čakam samo bolj ugodnega vremena.

Drugič pride poglavje o obdavčenju tega društva.

Osrednja organizacija gostilničarstva ljubljanske oblasti je o tem zvedela že začetkom, da misli veliki župan točenje pijač temu konzumnemu društvu dovoliti, ter podala takoj protest proti podeljevanju pravic alkoholnih pijač na gostilničarski način konzumnim društvom, ki so vsesplošno ustanovljena le kot trgovska podjetja, ter po zakonu in pravilih upravičena oskrbovati z blagom le njih članstvo.

Izdajati dovoljenja točenja alkoholnih pijač v konzumne trgovske lokale v splošnem kakor se dosedaj še kjersibodi proti zakonito godi, je znak, da se misli v tem pogledu uvesti zopet enaka nepravilnost kakor je svoj čas pri trgovstvu bilo zagrešeno, smo naznanili velikemu županu, da je uvedena tozadevno do vseh gostilničarskih organizacij kraljevine velika protestna akcija, ki bo zahtevala, odpravo teh nepravilnih razmer v konzumnih prodajalnah, zaradi tega smo podali predhodno že velikemu županu v zvezi s to akcijo protest proti temu, da bi se konzumnim društvom še nadalje dajale ka-

ke točilne pravice za njihove prodajalne, ker točilstvo je gostilničarska obrt in po zakonu le tej panogi podrejeno, ter smo prosili, da se ta predhodni iprottest vzame v poštev. Nato je bila Zveza z dopisom velikega župana dne 1. oktobra t. l. obveščena, da je bila njena tozadevna vloga glede protesta proti podeljevanju dovolil iz člena 16 in 41 gostilničarskega pravilnika konzumnim društvom — odnosno zadrugam predložena ministrstvu notranjih zadev v presojo in odločbo, smo tedaj v tej zadevi že nekako v pričakovanju stvari, ki imajo priti.

Slovenski obrtniki in Obrtna banka kr. SHS.

V nedeljo, dne 23. septembra t. l. se je vršil v zborničnih prostorih sestanek obrtnikov, na katerem je podal glavni direktor centrale Obrtne banke kr. SHS g. Milan Dragič obširno poročilo o dosežanem delovanju tega zavoda. Po izčrpnih debatah, katere so se udeležili skoro vsi navzoči, ki so v svojih izvajanjih poudarjali nujno potrebo po takojšnji ustanovitvi bančne podružnice v Ljubljani, se je soglasno sklenila naslednja

resolucija:

Pogoji, ki jih stavlja uprava Zanatske banke za takojšnjo ustanovitev podružnice v Ljubljani, so za obrtništvo v Sloveniji nesprejemljivi. Slovensko obrtništvo pozdravlja delovanje tega obrtniškega denarnega zavoda — ne strinja pa se s sedanjim načinom kreditiranja Slovenije.

L. slovenska tovarna mineralnih voda, sodavice itd.

Ljubljana, Slomškova ulica št. 27

priporoča:

sodavico, pokalice, naravni malinov in citronov sok, nadalje izborne sadne pijače v patentnih steklenicah: jagodovec, nektar, kristalno citronado, jabolčni biser.

Gostilničarji, podpirajte lastno podjetje

Kreditne razmere v Sloveniji so povsem drugačne, kakor pa v južnih pokrajinah naše države. Obrtništvo teh pokrajin črpa kredit, ker pomenja obrestna mera 10% za njega veliko ugodnost z ozirom na dejstvo, da mora plačevati v drugih denarnih zavodih znatno višje obresti.

Slovensko obrtništvo ne črpa kreditov pri Zanatski banki iz razloga, ker mu ne odgovarjajo zakonski predpisi glede izpolnjevanja menic, ker se ne more posluževati pri njej tekočega računa in ker je zvezano kreditiranje potom centrale z mnogimi neprijetnostmi. Radi tega tudi ne drži domneva, da slovensko obrtništvo ne kaže dovolj interesa za banko.

Obrtništvo se z ozirom na to ne more vezati za ustanovitev podružnice v Ljubljani na pogoj, da predhodno plasira 2 do 3.000.000 Din in bo uspešno poslovanje Slovenije z banko možno le tedaj, če se ustanovi brez posebnih pogojev takoj podružnica v Ljubljani.

Zakon o Zanatski banki določa, da se v vrstnem redu ustanovljajo podružnice ter da se kot prva ustanovi v Ljubljani. Obrtništvo ne more preko te zakonske določbe, vsled česar prosi upravni odbor, da brez predhodnega plasira-

nja kreditov ustanovi takoj to podružnico.

Glede znižanja obrestne mere prosi obrtništvo, da se ista čimprej zniža na 8%.

Če bi pa upravni odbor iz finančno tehničnih ozirov ne mogel takoj ugoditi tej želji slovenskega obrtništva, naj prepusti kreditiranje Slovenije enemu izmed tukajšnjih denarnih zavodov — Kreditnemu društvu Mestne hranilnice odnosno Obrtni banki. Kreditiranje posameznikov bo vršil v zmislu pravil in zakona Zanatske banke svoječasno izvoljeni poslovni odbor in zato ne obstoja nikaka nevarnost, da bi bili pri tem ogroženi odnosno oškodovani interesi banke.

Obrtništvo apelira ponovno na uvidevnost upravnega odbora in prosi, da v svojem in slovenskega obrtništva interesu pristopi takoj k ustanovitvi podružnice v Ljubljani.

Gostilničarji.

Sezite po § 13., to je Kibic, brna, brbljač molči. Originalna slika domačega umetnika za odganjanje kibicev pri igrah. Cena Din 10.—. Iz prijaznosti se oddaja tudi v pisarni Zveze, Ljubljana, Gospodarska cesta 16.

MALINOVEC

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan samo iz pravih gorskih malin, kakor tudi neoslajen malinov sok (Succus), prodaja v vsaki množini po zmernih cenah

tvornica

„ALKO“ družba z o. z. Ljubljana, Kolizej



različnega platna in šifonov iz domačih tovarn, kakor tudi svetovno znane znamke „Schroll“

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 10

Ugodne cene!

Na željo vzorcil

SODE

vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo; vse solidna in trpežna izdelava. — Nadalje sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah. Zaloga sodov ter sodarskega lesa. Cene zmerne. Točna postrežba. — Solidno delo.

Franjo Repič

sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo, Kolezijska ulica šte. 18.

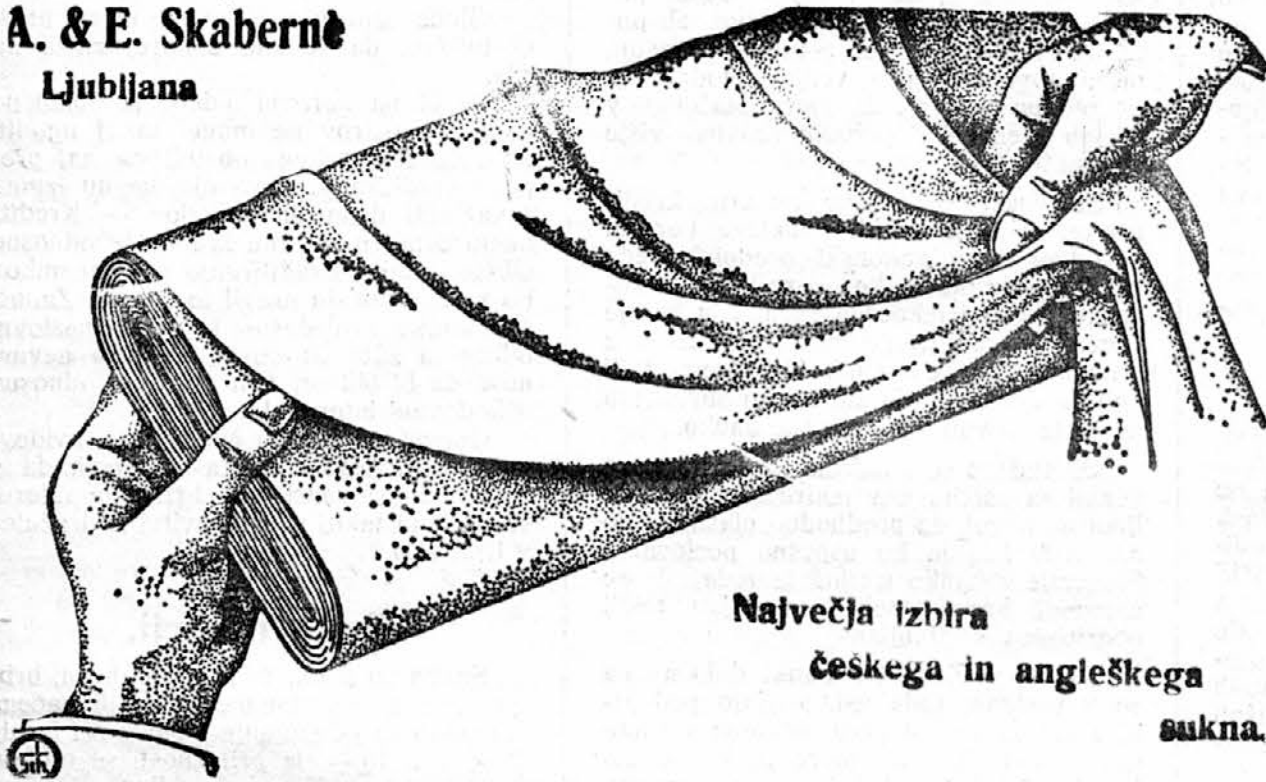
Jedilno orodje

navadno in alpaca, voščene platno za na mizo, šifona, klote, čipke, vezeno, tapetniške žnore, nogavice za dame in gospode se kupi najugodneje le pri:

Josip Petelin, Ljubljana

blizu Prešernovca spomenika ob vod.

A. & E. Skaberné
Ljubljana



Največja izbira
češkega in angleškega
sukna.

GARJE
srab, kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Naftol-mazilo**, ki je brez duha in ne maže perila — 1 lonček za eno osebo po pošti 7 Din pri
TRNKOCZY, tiskarna,
Ljubljana Slovenija.

Posredovalnica za službe
gostilničarske zadruga v Ljubljani
Gospodarska cesta števil. 16
posreduje brezplačno
za vse službe lišočne
: v gostilničarskem obrtu :
Gospodarji iz Ljubljane plačajo 1 Din,
z dežele 4 Din.
Tovariši gostilničarji! Poslužite se te ugodne prilike!

Zaloge stekla, porcelana in svetiljk
FR. KOLLMANN, Ljubljana
dovoli gostilničarjem in kavarnarjem pri večji naročbi izdatno znižane cene.

Kupujemo zlato, srebro in platin ter plačamo
1 srebrno krono Din 3.50 — — 2 srebrni kroni Din 7.—
5 srebrnih kron Din 17.00

Prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo na bolje.

Tovarna za ločenje dragih kovin Ljubljana VII. Sv. Jerneja c. 8.

TOVARNANA KISA

Jernej Jelenič

Ljubljana, Stara pot števil. 1
(poleg Leonišča)

priporoča svo. priznana dobri

»**MAJARONČKOV**» špiritov in vinski kis
ter prvovrsten kis za vlaganje sočivja.

Ustanovljena leta 1886.

Telefon števil. 2578.

Raznovrstno mineralno vodo

kakor:

Rogaški Tempel vrelec,
 „ Styria vrelec,
 „ Donati vrelec,
 Radlinski zdravilni vrelec,
 Giesshübelsko slatino,
 Preblausko slatino
 Gleichberški Emin vrelec,
 Gleichberški Konstantin vrel.
 Karlovovarski mlinski vrelec.
 Nieder Selters,
 Franc ložetovo grenko vodo,
 Hunyadi lanos grenko vodo,
 Gubersko srebrenico

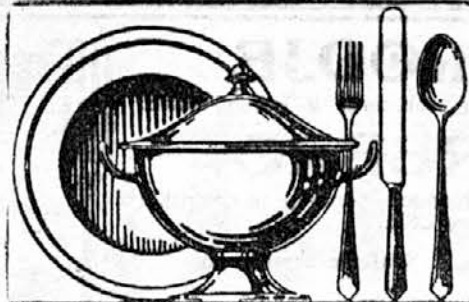
riporočja:

A. Šarabon, Ljubljana.

velatrgovina specialistiške biage in glavna zalogi
 lomačih in inozemskih mineralnih voda.

Ceniki na razpolago!

I zalogi in tudi najboljša francoska galerja za
 tiskanje vina po zelo nizki cenil.



SANDRIK

ALPACA  **SREBRO**

VODILNA ZNAMKA

DOBI SE V VSEH TRGOVINAH, KI SE
 PEČAJO S PRODAJO TEGA PREDMETA

**POMIZJE IN NAMIZNI
 PRIBOR**

ALOGA IN RAZPOSILJALNICA ZA JUGOSLAVIJO

SREČKO PODGORNİK

MARIBOR, MAISTROVA 3

LIKERJE:

Medicinalni cognac
 Jajčni cognac
 Rum
 Jamajka - rum
 Pelinkovec
 Slivovko
 Tropinovec
 Sadjevec
 Brinjevec
 Vermut vino
 Malinovec in neoslajen
 Malinov sok (Succus)
 Rumosol
 Spirit

v najboljši kakovosti in po najnižji cenil
 priporočja

»ALKO«

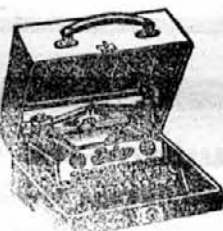
družba z o. z.

Ljubljana, Kolizej



Najboljši v materijalu
 in konstrukciji so:

šivalni stroji in kolesa
 znamke „Gritzner“ in
 „Adler“ za dom obrt
 in industrijo. — Ple-
 tilni „Dubied“, pisalni
 „Urania“, le pri



JOSIP PETELINC, Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Na obroke!

Poduk vezenja brezplačen!

**Kupujte le pri tvrdkah, ki nse-
 rirajo v našem glasilu!**

AUGUST AGNOLA
 LJUBLJANA
 Dunajska cesta 13.



ZALOGA RAZNOVRSTNE-
 JA NAMIZJA ZA GOSTIL-
 NE HOTELE IN KAVARNE

ZAMAŠKE

vseh vrst

o d d a j a

Ljublianska industrija
 probkovih zamaškov

JELAČIN & KOMP.

LJUBLJANA

Vse vrste potrebnih strokov spadajočim potrebčinam, kakor tudi z vseh vrst namiznih in buteljskih vini postreže gostilničarjem najceneje
 in najsolidneje tvrdka

T. MENCINGER, Ljubljana, vogal Sv. Petra ceste in Resljeve ceste.

Velikonočni obrok

Zaloga mineralnih vod.

Pivovarna „UNION“ v Ljubljani
 (Spodnja Siška)

priporočja svoje izborne izdelke, kakor:

**marčno, dvojno marčno in izvožno
 pivo v sodčkih in steklenicah.**

Dobé se tudi tropine in sladne cime, ki so kot živinska krma zelo priporočljive.



JEDILNO ORODJE

oprave za hotele, restavracije, kavarne, bare, sanatorije in gospodinjstvo.

ALPAKA SREBRO

Proizvodi svetovne tovarne „Sandrik“ d. d. tvornice srebrnine in kovinskih predmetov Dolne Hamry CSR.

NOVOST! Rje prosto jedilno orodje. Snaženje nepotrebno.

Prodaja in razpošilja za Jugoslavijo:

SRECKO PODGORNIK, Maribor

Zahtevajte
vzorke
in cenike!



Maistrova
ul. 3.



Pristni in pravi
KAVCIČEV



**RASTLINSKI
ŽELODČNI
LIKER**

znan in preizkušen kot zanesljivo domače
zdravilo že nad 20 let izdeluje in dobavlja

EDINO LE

Raztlinska destilacija „FLORIAN“
(Izdelaovalec Edmund Kavčič)

družba z o. z.

v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena z
originalnim podpisom:

Za pristnost jamči

Edmund Kavčič

Varujte se ponaredb, ki se prodajajo name-
sto pristnega

Kavčičevega »FLORIANA«



STOLARNA V SODRAZICI

PRIPOROČA BOGATO ZBIRO RAZNIH CENENIH STOLOV ZA GO-
STILNE, KAVARNE, DRUSTVENE DVORANE ITD NADALJE ZAKLOP-
NE STOLE IN MIZE, RAZTEZNE NASLANJACE S PLATNOM, STOJALA
ZA CVETLICE I. T. D.

6 GOSTILNISKIH MIZ IN 24 STOLOV DIN 1332.—
CENIKI NA RAZPOLAGO

Veletrgovina

Andrej Meja: v Komendi pri Kamniku

Veletrgovina

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih, priznanih dobrih

VIN

katera se stavijo z lastno priliko na dom, ali razpošiljajo franko po železnici na postajo kupca!

Glavna zaloga rudninske vode

in veletrgovina špacerijskega blaga

IVAN JELAČIN, LJUBLJANA

nudi po najugodnejših cenah

Rogaški Tempel vreleo, Styria in Donat vreleo, Radenski zdravilni vreleo
in razne druge domače in inozemske rudninske zdravilne vode.

Zahtevajte cenik:

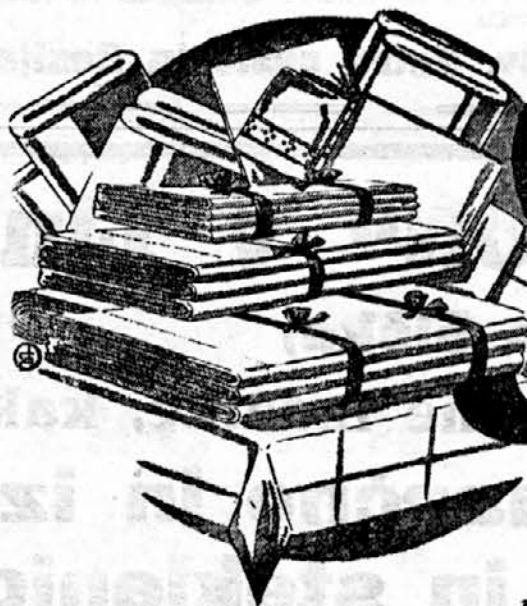
Ustanovljen: 1888

Točna postrežba!

Vinska trgovina in restavracija

Peter Stepič, Sp. Siška 256

priporoča p. n. gostilničarjem svojo veliko zalogo
zajamčeno naravnih vin iz dolenskih, goriških, si-
ških in štajerskih vinskih gorc. Telef. št. 262



priporoča

Posteljino
in
namizno perilo

A. & E. Skabernè
Ljubljana